

Representantforslag 138 S

(2009–2010)

fra stortingsrepresentantene Kari Kjønås Kjos, Morten Stordalen og Jon Jæger Gåsvatn

Dokument 8:138 S (2009–2010)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Kari Kjønås Kjos, Morten Stordalen og Jon Jæger Gåsvatn om tiltak for å hindre unge i å utvikle rusavhengighet

Til Stortinget

Bakgrunn

Tall fra Statens institutt for rusmiddelforskning (SIRUS) viser at det har vært en relativt konstant andel av ungdom mellom 15 og 20 år som oppgir at de har prøvd cannabis og heroin de siste 10 årene. I 2005 oppga 15 pst. at man hadde brukt cannabis, mens 1 pst. hadde prøvd heroin. Dersom dette holder seg stabilt i årene fremover, vil 600 barn som er født i 2009 prøve heroin før de er 20 år, mens over 9 300 av barn født i 2009 vil prøve cannabis. Forslagsstillerne viser videre til at det årlig dør om lag 300 personer av overdoser i Norge. Forslagsstillerne er av den oppfatning at det må tenkes nytt og konstruktivt for å forhindre at unge mennesker utvikler en tung ruskarriere, og mener i denne sammenheng at tidlig intervensjon er svært viktig.

Informasjonsprogram

Forslagsstillerne vil vise til dagens system der små beslag av brukerdoser av narkotiske stoffer avstraffes med bøter. Det vises i denne sammenheng til blant annet Frankrike, der slike tilfeller av kriminalitet blir straffet med programmer som finansieres av den som har mottatt et forenklet forelegg. Forslagsstillerne mener det vil være positivt, spesielt for unge personer som blir tatt med brukerdoser av narkotika som i dag medfører forenklet forelegg, å måtte delta i et program knyttet til bruk av narkotiske stoffer.

Det vil, slik forslagsstillerne ser det, ha en preventiv virkning, men også åpne for at unge personer avbryter sin ruskarriere. Dette kan derfor ses på som et forebyggende tiltak som kan være svært virkningsfullt.

Slike programmer kan innrettes på en slik måte at unge brukere som blir tatt med små brukerdoser narkotiske stoffer, blir pålagt å finansiere sin egen deltakelse i slike informasjonsprogram. Programmene bør være organisert på en måte som gjør at den enkelte unge brukeren får et møte med tunge misbrukeres hverdag, enten tilknyttet institusjoner, organisasjoner eller lignende. Programmene vil være tilnærmet selvfinansierende all den tid det er den enkelte selv som må finansiere dette.

Forslagsstillerne mener et slikt system kan gjennomføres som et prøveprosjekt, for på den måten å kartlegge om dette har positiv virkning. Dette prøveprosjektet bør kunne startes opp i en eller flere norske byer fra 1. januar 2011.

Urinprøveprosjekt

Forslagsstillerne er videre av den oppfatning at det bør etableres en landsomfattende ordning hvor ungdom som tas for første gangs besittelse eller bruk av narkotika, blir gitt et tilbud om en kontrakt knyttet til jevnlig testing. Ordningen bør være frivillig.

Forslagsstillerne er av den oppfatning at dette vil være et fornuftig og godt tiltak, som gjør at ungdom som står i fare for å utvikle et rusproblem, blir gitt en oppmuntring til å avstå fra videre bruk av narkotiske stoffer.

Forslagsstillerne mener en slik ordning vil bidra til at kommunene får en forsterket mulighet til å følge opp ungdom som sliter med andre problemer. Dette kan være psykiske lidelser, problemer i hjemmene, og andre faktorer som dermed lettere kan følges opp

av det kommunale hjelpeapparatet. Det vises videre til at en frivillig ordning kan være et viktig hjelpemiddel for ungdom til å motstå presset fra venner og omgangskrets knyttet til å bruke narkotiske stoffer.

Forslagsstillerne mener en slik ordning bør etableres nasjonalt fra 1. januar 2011.

Tiltak for risikogrupper i skoleverket

Forslagsstillerne mener sporadiske ruskampanjer rettet generelt inn mot ungdom har liten effekt. Det vil, slik forslagsstillerne ser det, være mer hensiktsmessig å ha målrettede tiltak inn mot risikogrupper, noe som har blitt gjort med gode resultater i Sveits.

Supra-F prosjektet i Sveits har hatt som mål å innrette individtilpassede programmer for barn og unge som utviser adferd som kan defineres som problematisk. Programmet baserer seg på et samarbeid med skoleverket, foreldre og rettsvesenet, som blant annet kan idømme unge kriminelle til et slikt program. Supra-F konseptet handler om tidlig intervensjon og oppfølging av barn og unge i risikogrupperne. Forslagsstillerne viser videre til at det er ulik grad av oppfølging etter en individuell vurdering av den enkelte. Grovt sett har man i Sveits inndelt personene i tre hovedgrupper der omfanget av oppfølgingen varierer fra noen få timer i uken, til fulle opplegg som følger skolehverdagen.

Forslagsstillerne mener det vil være hensiktsmessig å utforme lignende programmer i Norge, rettet mot risikogrupper av barn og unge. Forslagsstillerne er kjent med at «Ungdom mot narkotika» er i gang med et prosjekt som har likhetstrekk med Supra-F prosjektene i Sveits. Det er grunn til å tilrettelegge for at dette prosjektet får gode rammevilkår, samt sørge for en utvidelse av denne typen prosjekter. Det hen-

stilles derfor til Stortinget om å be regjeringen iverksette og legge til rette for prøveprosjekt knyttet til slike målrettede tiltak.

Forslagsstillerne mener slike prøveprosjekter bør opprettes ved flere skoler fra 1. januar 2011.

Forslag

Forslagsstillerne fremmer på denne bakgrunn følgende

f o r s l a g :

I

Stortinget ber regjeringen, i forbindelse med statsbudsjettet for 2011, igangsette et prøveprosjekt der ungdom som blir tatt for besittelse eller bruk av små doser narkotiske stoffer, pålegges deltagelse i et informasjonsprogram.

II

Stortinget ber regjeringen, i forbindelse med statsbudsjettet for 2011, igangsette et nasjonalt system med urinprøveprosjekt, hvor ungdom som blir tatt for første gangs besittelse eller bruk av narkotiske stoffer, gis et tilbud om en kontrakt hvor man forplikter seg til jevnlig urinprøvetester.

III

Stortinget ber regjeringen, i forbindelse med statsbudsjettet for 2011, igangsette prøveprosjekter rettet inn mot risikogrupper blant ungdom.

26. mai 2010